

BILTEN

Europski poslovi u Hrvatskome saboru

[Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru](#) mjesečna je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Usvojen Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.

Nakon pregovora o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru koji su započeli u svibnju 2018., a intenzivirani krajem kolovoza 2020., institucije Europske unije su u prosincu 2020. usvojile Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. Novi Višegodišnji financijski okvir za 27 država članica Europske unije iznosi 1 074,3 milijarde eura.

[Uredba Vijeća 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.-2027.](#) stupila je na snagu 20. prosinca 2020., a primjenjuje se od 1. siječnja 2021. Novi Višegodišnji financijski okvir ima sedam poglavlja.

Istodobno, u okviru Paketa za oporavak donesena je [Uredba](#) kojom je uspostavljen Instrument Europske unije za oporavak (tzv. Instrument „EU za sljedeće generacije“), zatim [Uredba](#) o režimu uvjetovanosti radi zaštite proračuna EU-a i [Odluka](#) Vijeća o sustavu vlastitih sredstava EU-a.

Instrument Europske unije za oporavak vrijedan je 750 milijardi eura, što uz vrijednost Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. – 2027. iznosi ukupno 1824,3 milijarde eura financiranja tijekom sljedećih sedam godina za potporu oporavku od pandemije Covida-19 i dugoročnim prioritetima EU-a u različitim područjima politika. Ovo je najveći paket koji se ikad financirao iz proračuna Europske unije.

U Europskom parlamentu i Vijeću u tijeku je usvajanje sektorskog zakonodavstva kako bi se što ranije započelo s dodjeljivanjem financijskih sredstava. Također, za zaduživanje Komisije u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak države članice, u skladu sa svojim ustavnim odredbama, moraju prihvatiti donesenu Odluku Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije. Hrvatski sabor [Odluku](#) je prihvatio 18. prosinca 2020.

Bilten br. 78

Veljača 2021.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima	3
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	4
Iz Europskog parlamenta	8
Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	16

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Sjednice Odbora

Odbor za europske poslove Hrvatskoga sabora održao je u siječnju dvije sjednice:

10. sjednica, održana 19. siječnja, na kojoj je Odbor raspravljao o [Izvešću predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanim sastancima Europskoga vijeća u 2020. godini](#) te o [Prijedlogu plana usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2021.](#)

Izvešće o održanim sastancima Europskoga vijeća u 2020. godini predstavila je državna tajnica za Europu u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova. Nakon provedene rasprave Odbor za europske poslove predložio je Hrvatskome saboru da donese Zaključak kojim se prihvaća Izvešće predsjednika Vlade Republike Hrvatske o održanim sastancima Europskoga vijeća u 2020. godini.

Državna tajnica za Europu u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova predstavila je Prijedlog plana usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2021., kao temelj za preuzimanje europske pravne stečevine u hrvatsko zakonodavstvo. Nakon provedene rasprave Odbor za europske poslove predložio je Hrvatskome saboru donošenje Plana usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2021. godinu.

11. sjednica, održana 27. siječnja, na kojoj je Odbor razmatrao [Prijedlog Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine](#). Nakon provedene rasprave Odbor za europske poslove predložio je Hrvatskome saboru donošenje Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.

Odbor za europske poslove donio je zaključak o sljedećem stajalištu:

[Stajalište Republike Hrvatske o Paktu o migracijama i azilu](#) – D.E.U. br. 20/016

Aktivnosti radnih tijela

Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo je na 9. sjednici, održanoj 19. siječnja raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji COM\(2020\) 682](#) – D.E.U. br. 20/021

Odbor za poljoprivredu je na 11. elektroničkoj sjednici, održanoj 20. siječnja raspravljao i donio mišljenje o sljedećim stajalištima:

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo: Za čišću i konkurentniju Europu COM\(2020\) 98](#) – D.E.U. br. 20/017

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.: Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana COM\(2020\) 562](#) – D.E.U. br. 20/020

Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu je na 6. elektroničkoj sjednici, održanoj 21. siječnja raspravljao i donio mišljenje o sljedećim stajalištima:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/1139 u pogledu sposobnosti Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa da vrši ulogu tijela za reviziju izvedbe u okviru jedinstvenog europskog neba COM\(2020\) 577](#) – D.E.U. br. 20/018

[Stajalište Republike Hrvatske o Izmijenjenom prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi jedinstvenog europskog neba \(recast\) COM\(2020\) 579](#) – D.E.U. br. 20/019

Praćenje rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije

Sastanci Europskog vijeća

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske podnio je na 6. sjednici 19. siječnja 2021. [Izvješće o održanim sastancima Europskoga vijeća u 2020. godini.](#)

Sastanci Vijeća Europske unije

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove dostavio je radnim tijelima Hrvatskoga sabora u siječnju 6 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije te videokonferencije ministara, koje se održavaju umjesto fizičkih sastanaka Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara zdravstva, održanu 13. siječnja 2021., dostavljeno je Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara europskih poslova, održanu 18. siječnja 2021., dostavljeno je Odboru za europske poslove;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara gospodarstva i financija, održanu 19. siječnja 2021., dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara obrazovanja, održanu 22. siječnja 2021., dostavljeno je Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara poljoprivrede i ribarstva, održanu 25. siječnja 2021., dostavljeno je Odboru za poljoprivredu;
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove, br. 3784, održanog 25. siječnja 2021., dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku.

Usklađivanje zakonodavstva

Hrvatski sabor u siječnju nije donio zakone usklađene s pravom Europske unije.

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljuju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 31. siječnja 2021. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskom saboru ukupno 39 pravnih akata na hrvatskom jeziku, od toga 25 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 14 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

INDUSTRIJA, ISTRAŽIVANJE I ENERGIJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 824	Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013	8. 1. 2021. 11. 3. 2021.
COM (2020) 823	Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti širom Unije i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2016/1148	19. 1. 2021. 17. 3. 2021.

PROMET I TURIZAM

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 818	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 95/93 u pogledu privremenog ublažavanja obveze iskorištenosti slotova u zračnim lukama Zajednice zbog pandemije bolesti COVID-19	12. 1. 2021. 17. 3. 2021.
COM (2021) 25	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju posebnih i privremenih mjera zbog pandemije bolesti COVID-19 u odnosu na obnovu ili produljenje određenih svjedodžbi, zapisnika, potvrda, rješenja, dozvola, licencija i uvjerenja te na odgodu određenih periodičnih provjera i periodičnog osposobljavanja u određenim područjima zakonodavstva o prometu, za referentna razdoblja koja slijede nakon razdoblja iz Uredbe (EU) 2020/698	26. 1. 2021. 26. 3. 2021.

REGIONALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 854	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu	14. 1. 2021. 11. 3. 2021.

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2021) 28	Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EU) br. 389/2012 o upravnoj suradnji u području trošarina u pogledu sadržaja elektroničkih upisnika	27. 1. 2021. 24. 3. 2021.

GRADANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 712	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o računalnom sustavu za komunikaciju u prekograničnim građanskim i kaznenim postupcima (e-CODEX) i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726	13. 1. 2021. 11. 3. 2021.
COM (2020) 791	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1862 o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u pogledu Europolova unosa upozorenja	19. 1. 2021. 17. 3. 2021.
COM (2021) 20	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/465/PUP radi njezina usklađivanja s pravilima EU-a o zaštiti osobnih podataka	20. 1. 2021.
COM (2021) 21	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/41/EU radi njezina usklađivanja s pravilima EU-a o zaštiti osobnih podataka	20. 1. 2021.

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija Izgradnja europske zdravstvene unije: jačanje otpornosti EU-a na prekogranične prijetnje zdravlju, [COM\(2020\) 724](#)

Europska komisija predstavila je krajem 2020. zakonodavne i nezakonodavne akte u smjeru izgradnje europske zdravstvene unije koju je predsjednica Komisije Ursula von der Leyen najavila u svojem govoru o stanju Unije. Komisija je iznijela niz prijedloga za jačanje okvira Europske unije za zdravstvenu sigurnost te kapaciteta ključnih agencija EU-a u području pripravnosti i odgovora na krizne situacije.

U prijedlozima naglasak je na osvježavanju postojećeg pravnog okvira za ozbiljne prekogranične prijetnje zdravlju te na jačanju kapaciteta za pripravnost i odgovor na krizne situacije ključnih agencija EU-a, konkretno Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) te Europske agencije za lijekove (EMA).

Snažniji okvir EU-a za zdravstvenu sigurnost

Kako bi se Komisiji i agencijama EU-a dao snažniji mandat za koordinaciju, Komisija je predložila [uredbu o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju](#). Novim će se okvirom postići sljedeće:

- jačanje pripravnosti: osmislit će se plan i preporuke za pripravnost na zdravstvene krize i pandemije na razini EU-a kojima će se olakšati donošenje planova na nacionalnoj razini, a uz njih i sveobuhvatni i transparentni okviri za izvješćivanje i reviziju. Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti te druge agencije EU-a pružali bi potporu pri pripremi nacionalnih planova. Komisija i agencije EU-a provodile bi reviziju planova i testirale njihovu otpornost.
- snažniji nadzor: na razini EU-a uspostaviti će se ojačan i integriran nadzorni sustav u kojem će se koristiti umjetna inteligencija i druge napredne tehnologije.
- bolje izvješćivanje o podacima: države članice morat će pojačati izvješćivanje o pokazateljima zdravstvenih sustava (npr. dostupnosti bolničkih kreveta, kapacitetima za specijalizirano liječenje i intenzivnu njegu, broju osposobljenih zdravstvenih djelatnika itd.).

U slučaju proglašenja krizne situacije na razini EU-a pokrenula bi se pojačana koordinacija te omogućili razvoj, stvaranje zaliha i nabava proizvoda potrebnih tijekom krize.

Snažnije i djelotvornije agencije EU-a

Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti te Europska agencija za lijekove od samog početka pandemije predvode djelovanja EU-a na suzbijanju bolesti Covid-19. Ta je bolest, međutim, pokazala da je obje agencije potrebno ojačati i dati im opsežniji mandat kako bi bolje štatile građane EU-a i učinkovitije se suočavale s prekograničnim prijetnjama zdravlju.

[Mandat ECDC-a](#) ojačat će se kako bi se pružala potpora Komisiji i državama članicama u sljedećim područjima:

- epidemiološki nadzor putem integriranih sustava koji omogućuju nadzor u stvarnom vremenu,
- planiranje pripravnosti i odgovora, izvješćivanje o njima i njihova revizija,
- davanje neobvezujućih preporuka i opcija za upravljanje rizikom,
- kapacitet za mobilizaciju i raspoređivanje EU-ovih zdravstvenih timova radi pomoći lokalnim službama u državama članicama,

izgradnja mreže referentnih laboratorija EU-a i mreže za tvari ljudskog podrijetla.

Mandat [Europske agencije za lijekove](#) ojačat će se kako bi Agencija mogla posredovati u koordiniranom odgovoru na zdravstvene krize na razini Unije, i to na sljedeće načine:

- praćenjem i ublažavanjem rizika od nestašice najvažnijih lijekova i medicinskih proizvoda,
 - pružanjem znanstvenih savjeta o lijekovima koji bi mogli biti učinkoviti u liječenju, sprečavanju ili dijagnosticiranju bolesti koje su uzrokovale krizu,
 - koordiniranjem studija za praćenje učinkovitosti i sigurnosti cjepiva,
- koordiniranjem kliničkih ispitivanja.

Komisija je iznijela i glavne elemente za osnivanje budućeg tijela za odgovor na zdravstvene krize (HERA), koje će biti predloženo do kraja 2021. Takvo bi tijelo bilo važan novi element u poboljšanju odgovora na razini EU-a na prekogranične prijetnje zdravlju.

Objavljeni akti:

Komunikacija Izgradnja europske zdravstvene unije: jačanje otpornosti EU-a na prekogranične prijetnje zdravlju [COM\(2020\) 724](#);

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jačanju uloge Europske agencije za lijekove u pripravnosti za krizne situacije i upravljanju njima u području lijekova i medicinskih proizvoda [COM\(2020\) 725](#);

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 851/2004 o osnivanju Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti [COM\(2020\) 726](#);

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU [COM\(2020\) 727](#);

Komunikacija Farmaceutska strategija za Europu [COM\(2020\) 761](#).

Iz Europskog parlamenta

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Bruxelles, 18. – 21. siječnja 2021.

Europski parlament nastavio je rad u prilagođenim uvjetima uslijed drugog vala pandemije Covida-19. Plenarna sjednica održana je uz primjenu hibridnog modela koji zastupnicima omogućava sudjelovanje u plenarnim raspravama putem video veze iz informativnih ureda EP-a u glavnim gradovima država članica Europske unije. Glasovanje se odvijalo putem elektroničke pošte u tri kruga.

Naglasci odabranih plenarnih rasprava i usvojenih rezolucija

Pomoć Europske unije Hrvatskoj nakon razornih potresa u prosincu 2020.

Nakon prethodne rasprave u kojoj je sudjelovala potpredsjednica Europske komisije nadležna za demokraciju i demografiju Dubravka Šuica zastupnici su sa 677 glasova „za“, pet „protiv“ i jednim suzdržanim usvojili [rezoluciju o ublažavanju posljedica potresa u Hrvatskoj](#) u 2020. godini koju su zajednički podnijeli klubovi zastupnika EPP-a, S&D-a, *Renew*, Zelenih/ESS-a i Ljevice.

EP izražava duboku solidarnost i suosjećanje sa svim pojedincima pogođenima potresima, pohvaljuje angažman spasilačkih jedinica i pozdravlja solidarnost država članica i drugih zemalja koje pružaju potporu u ovoj izvanrednoj situaciji u obliku uzajamne pomoći.

EK i hrvatske vlasti poziva se da utvrde na koje se sve načine može pružiti izravna pomoć i potpora kako bi se zajamčili dostojni i sigurni životni uvjeti za osobe koje su ostale bez svojih domova i koje još nemaju siguran smještaj, s naglaskom na najranjivije osobe. Također, hrvatske se vlasti potiče da u suradnji sa stručnjacima EK brzo i temeljito procijene ukupnu štetu u Sisačko-moslavačkoj županiji kako bi se započelo s radovima obnove i rekonstrukcije otporne na potrese čim to uvjeti dopuste. Hrvatske vlasti poziva se da u okviru [Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2023.](#) odrede obnovu kao prioritet te da posebnu pozornost posvete sveobuhvatnoj preventivnoj obnovi.

EP pozdravlja potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda za sprečavanje rizika od katastrofa, otpornost, energiju i seizmičku prilagodbu u aktualnom financijskom razdoblju i potiče hrvatske vlasti da te mjere uvrste u svoje planiranje i programiranje dodjele proračunskih sredstava EU-a u razdoblju 2021. – 2027. EK se pak poziva da pokaže fleksibilnost u vezi s programiranjem i izmjenama nacionalnih operativnih programa kada je riječ o suočavanju s prirodnim katastrofama.

Ističe se važnost davanja prednosti stanovnicima pogođenih područja u pristupu cijepljenju protiv bolesti Covid-19 te se potiče Vladu Republike Hrvatske da provede odluku koju je najavila o preusmjeravanju znatnog dijela svoje opskrbe cjepivom u Sisačko-moslavačku županiju kako bi se odmah zaštitilo zdravlje svih stanovnika, pomagača i radnika na terenu. Također, u tom smislu EP pozdravlja odluku država članica da dio svojih zaliha cjepiva prepuste Hrvatskoj.

EP ističe problematiku predviđanja povezanu sa sustavima potresa u izrazito seizmički aktivnim regijama jugoistočne Europe te poziva EK da zajedno s državama članicama pojača svoja istraživanja i obrazovanje kako bi se uspostavio sustav za osiguranje bolje pripremljenosti za sprečavanje sličnih kriza i upravljanje njima. Zahtjeva se i veća koordinacija i suradnja među istraživačkim i razvojnim institucijama država članica, posebno onih koje se suočavaju sa sličnim rizicima, kao i uspostava poboljšanih sustava za rano upozoravanje.

*Nastavno na potrese magnitude 5,2, odnosno 6,4 koji su pogodili Sisačko-moslavačku županiju 28. i 29. prosinca 2020., pri čemu je živote izgubilo osam osoba, dok ih je 36 ozlijeđeno, te je prouzročena velika materijalna šteta, 30. prosinca 2020. aktiviran je [Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu](#) u okviru kojega je 14 država (Austrija, Bugarska, Češka, Francuska, Grčka, Italija, Litva, Mađarska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Švedska i Turska) uputilo hitnu pomoć Hrvatskoj, uključujući kontejnere za stanovanje, zimske šatore, vreće za spavanje, krevete i električne grijalice. Pojedine države u narednim tjednima nastavile su slati [dodatnu pomoć](#). U studenome 2020. EP je odobrio mobilizaciju Fonda solidarnosti EU-a u iznosu od **683,7 milijuna eura** za pomoć u rješavanju razornih posljedica potresa magnitude 5,5 koji je pogodio Grad Zagreb i Zagrebačku županiju te Krapinsko-zagorsku županiju u ožujku 2020. Prva isplata u iznosu od 88,9 milijuna eura [isplaćena](#) je u kolovozu 2020.*

Covid-19

Globalna strategija EU-a o cijepljenju protiv Covid-a 19

Europsko vijeće je 10. – 11. prosinca 2020. usvojilo [Zaključke](#) o bolesti Covid-19 kojima je pozdravilo pozitivne objave o razvoju učinkovitih cjepiva i Komisijino sklapanje ugovora o prethodnoj kupnji. Usto je naglašena važnost priprema za pravodobno uvođenje i raspodjelu cjepiva, uključujući razvoj nacionalnih strategija cijepljenja, kako bi se osiguralo da cjepiva budu pravodobno i na koordiniran način stavljena na raspolaganje u EU-u. EV je, također, pozvalo na nastavak ulaganja napora u borbu protiv širenja virusa kako bi se spriječili novi valovi zaraze. [Cijepljenje protiv Covida-19 u EU-u](#) započelo je 27. prosinca 2020. EK je dosad slijedom pozitivne ocjene Europske agencije za lijekove (EMA) izdala uvjetno odobrenje za stavljanje u promet dvaju cjepiva protiv bolesti Covid-19, cjepivo farmaceutske tvrtke BioNTech/Pfizer odobreno je 21. prosinca 2020., a cjepivo tvrtke Moderna 6. siječnja 2021.

Portugalska državna tajnica za europske poslove **Ana Paula Zacarias**, koja se zastupnicima obratila u ime aktualnog portugalskog predsjedanja Vijećem EU-a, predstavila je recentne aktivnosti Vijeća u pogledu koordinacije te razmjene informacija i iskustava država članica u području borbe protiv Covida-19, s naglaskom na pitanja vezana za cjepivo i cijepljenje. Konstatirala je kako je epidemiološka situacija u EU-u i dalje zabrinjavajuća te, zbog novih inačica virusa, postoji mogućnost da će se situacija dodatno pogoršati. Mnoge države članice odlučile su zadržati ili čak drastično pojačati restriktivne mjere dok se, istovremeno, u društvu osjeća zamor pandemijom (*pandemic fatigue*). U tom kontekstu pozdravila je početak kampanje cijepljenja u EU-u, naglasivši kako je kroz zajednički europski pristup EU uspjela razviti i autorizirati prva cjepiva u manje od godinu dana što predstavlja ogroman uspjeh znanstvene zajednice, ali i EU-a koja je od samoga početka bila predvodnik globalne borbe protiv Covida-19. Naglasila je kako se, uz nastavak napora za ograničavanje širenja virusa, u narednim tjednima i mjesecima EU treba usredotočiti na to da što veći broj građana ima pristup cjepivu i da kampanja cijepljenja napreduje brzo i učinkovito.

Povjerenica EK za zdravlje i sigurnost hrane **Stella Kyriakides** istaknula je kako se očekuje da bi u narednim tjednima EMA mogla odobriti cjepivo farmaceutske tvrtke AstraZeneca. Osvrnula se na globalni utjecaj pandemije Covida-19 i naglasila kako je EU spremna igrati svoju geopolitičku ulogu, poštujući temeljne vrijednosti na kojima počiva. Na tom tragu predstavila je glavne naglaske [Komunikacije](#) „**Ujedinjena borba protiv bolesti Covid-19**“, COM(2021) 35, koju je EK donijela 19. siječnja 2021. godine.

EK poziva države članice da ubrzaju primjenu cjepiva u EU-u: do ožujka 2021. trebalo bi cijepiti najmanje 80% osoba starijih od 80 godina te 80% radnika u sustavu zdravstvene i socijalne skrbi u svim državama članicama, dok bi do ljeta 2021. države članice trebale cijepiti najmanje 70% odraslog stanovništva.

EK također poziva države članice da nastave provoditi održavanje fizičkog razmaka, ograničavanje socijalnih kontakata, borbu protiv dezinformacija, usklađivanje ograničenja povezanih s putovanjima te pojačano testiranje, praćenje kontakata i sekvenciranje genoma radi što bolje pripreme za rizike povezane s novim sojevima virusa.

U Komunikaciji se utvrđuju ključne mjere za države članice, EK, Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) te Europsku agenciju za lijekove (EMA) kojima će se pridonijeti smanjenju rizika i zadržavanju kontrole nad širenjem virusa. Pored već spomenute ubrzane primjene cjepiva u cijeloj EU, ističe se kako EK, države članice i EMA trebaju surađivati s farmaceutskim tvrtkama kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri iskoristili potencijali EU-a za pojačanu proizvodnju cjepiva. **Do kraja siječnja 2021.** potrebno je usuglasiti zajednički pristup kako bi se **potvrde o cijepljenju** izdane u državama članicama mogle odmah početi koristiti u zdravstvenim sustavima u EU-u i izvan njega.

Nadalje, države članice trebaju **ažurirati strategije testiranja** kako bi se uzeli u obzir novi sojevi virusa te proširiti upotrebu brzih antigenskih testova. Države članice trebaju bez odgode pojačati sekvenciranje genoma na najmanje 5 %, a po mogućnosti 10 % svih pozitivnih nalaza.

Ističe se potreba primijene **mjera kojima će se dodatno smanjiti rizik od prijenosa virusa pri putovanju**, npr. higijenske mjere i mjere održavanja razmaka u vozilima i na kolodvorima. Dok se epidemiološka situacija znatno ne poboljša, građane je potrebno snažno odvracati od svih putovanja koja nisu nužna. Za osobe koje dolaze iz područja s većim brojem problematičnih sojeva virusa treba nastaviti primjenjivati razmjerna ograničenja putovanja, uključujući testiranje putnika.

Kako bi se zajamčio što raniji pristup cjepivima, EK će uspostaviti **mehanizam u okviru instrumenta Tim Europa** kojim će se strukturirati dostava cjepiva koja države članice dijele s partnerskim zemljama. Na taj bi se način omogućilo da se s partnerskim zemljama podijeli otprilike 2,3 milijarde doza nabavljenih u okviru strategije EU-a za cjepiva, pri čemu će se posebna pozornost posvetiti zapadnom Balkanu, istočnom i južnom susjedstvu te Africi.

EK i države članice moraju nastaviti podupirati COVAX, uz ostalo putem ranog pristupa cjepivima. Tim Europa već je mobilizirao 853 milijuna eura za potporu COVAX-u, što EU čini jednim od najvećih donatora u okviru tog instrumenta.

Detaljnije informacije o sigurnim cjepivima protiv Covid-a 19 za Europljane dostupne su [ovdje](#).

U okviru **rasprave** velika većina zastupnika izrazila je potporu zajedničkom europskom pristupu borbi protiv pandemije kojim je omogućen brzi razvoj cjepiva te osiguran pristup cjepivima za sve europske građane te, opetovano, pozvali na solidarnosti između država članica kao i na potpunu transparentnost pri ugovaranju i raspodjeli cjepiva, ponajprije u kontekstu borbe protiv dezinformacija i izgradnje povjerenja u kampanje cijepljenja diljem Europe. Podržali su globalnu strategiju EU-a o cijepljenju protiv Covid-a 19, istaknuvši kako globalna dimenzija pandemije iziskuje globalna rješenja, te su pozdravili dostavu cjepiva partnerskim državama EU-a.

Tijekom plenarne sjednice [u prosincu 2020.](#) EP je izrazio potporu za brzu autorizaciju sigurnih cjepiva, dok je [Odbor za okoliš, javno zdravstvo i zaštitu hrane](#) (ENVI) prilikom razmjene mišljenja s glavnom pregovaračicom EU-a za ugovore o cjepivu protiv Covida-19 Sandrom Gallina 12. siječnja 2021. ustvrdio nedostatnu transparentnost postupka ugovaranja uslijed koje dolazi do nesigurnosti i dezinformacija oko cjepiva protiv Covida-19 u EU-u.

U skladu s uhdanom praksom, tijekom sjednice portugalski premijer **António Costa** predstavio je **program i prioritete portugalskog predsjedanja Vijećem EU-a u razdoblju 1. siječnja – 30. lipnja 2021.**, koji su već detaljno obrađeni u [br. 77 biltena „Europski poslovi u Hrvatskom saboru“](#). U okviru svojega izlaganja premijer Costa je, između ostaloga, kao glavne izazove portugalskog predsjedanja istaknuo osiguravanje uspjeha kampanje cijepljenja protiv Covida-19 te postizanje ekonomskog i socijalnog oporavka temeljenog na digitalnoj i zelenoj tranziciji.

Nakon prethodnih rasprava u redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojena su stajališta EP-a radi donošenja:

- [Uredbe](#) o uspostavi **Instrumenta za tehničku potporu**, [COM\(2020\) 409](#). Instrument za tehničku potporu (TSI) ima za zadaću pomoći državama članicama u pripremi nacionalnih planova oporavka potrebnih za pristup financiranju iz Fonda za oporavak i otpornost. TSI će podržati gospodarski oporavak nakon pandemije Covida-19 promičući ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju kao i digitalnu i zelenu tranziciju, uključujući biološku raznolikost i provedbu klimatskih ciljeva. U pogledu izazova utvrđenih u kontekstu Europskog semestra, TSI bi imao jasnu dodanu vrijednost u pomaganju državama članicama da pojačaju svoje kapacitete za djelotvornu provedbu preporuka za pojedine zemlje. Financijska omotnica za provedbu TSI-ja za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. iznosi 864 milijuna eura u tekućim cijenama. Države članice će zahtjeve za tehničku potporu moći podnositi do 31. listopada 2021.
- [Uredbe](#) o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 [**Uredba o FEAD-u**] u pogledu uvođenja posebnih mjera za svladavanje krize uzrokovane pandemijom Covida-19, [COM\(2020\) 223](#), [D.E.U. br. 20/005](#). EK je predložila izmjenu Uredbe o Fondu europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) kao odgovor na pandemiju bolesti Covid-19 kako bi za ovaj fond osigurala dodatna sredstva za 2020., 2021. i 2022. godinu. Izravne i neizravne posljedice pandemije sve su izraženije u svim državama članicama. Trenutačna je situacija dosad nezabilježena i iziskuje primjenu izvanrednih mjera prilagođenih tim okolnostima, što uključuje i pomoć najpotrebitijima iz FEAD-a. Očekuje se da će najranjivije skupine u društvu biti najteže pogođene socioekonomskim posljedicama krize. Uz to, zbog društvenih i gospodarskih posljedica pandemije bolesti Covid-19 raste broj najugroženijih.

[Europsko vijeće](#) 21. siječnja 2021. održalo je videokonferenciju u cilju razmjene mišljenja o koordinaciji odgovora na pandemiju bolesti Covid-19, s naglaskom na uvođenje cjepiva te aktivnosti usmjerene na ograničavanje širenja virusa. Šefovi država ili vlada država članica EU-a konstatirali su ozbiljnost situacije, osobito u svjetlu novih inačica virusa, pokazali odlučnost da ograniče širenje virusa usvajanjem sličnih mjera među državama članicama te naglasili važnost povećanja kapaciteta sekvenciranja. Pozdravili su donošenje [Preporuke Vijeća o zajedničkom okviru za uporabu, provjeru valjanosti i jačanje upotrebe brzih testova antigena te o međusobnom priznavanju rezultata ispitivanja Covida-19](#) 21. siječnja 2021. Razgovaralo se o važnosti održavanja unutarnjih granica otvorenim kako bi se osiguralo funkcioniranje jedinstvenog tržišta EU-a, uključujući protok osnovne robe i usluga. Postignuto je suglasje o neizricanju neselektivnih zabrana putovanja, no istaknuta je mogućnost dodatnog razmatranja preporuka Vijeća o nebitnim putovanjima u EU s obzirom na rizike koje predstavljaju nove inačice virusa. Podržano je ubrzavanje cijepljenja i potvrđena potreba za pomnim praćenjem postupka cijepljenja. Istaknuto je kako će se iskoristiti sva moguća sredstva kako bi se osigurala brza opskrba, uključujući ranu distribuciju, a kako bi se izbjegla kašnjenja. Čelnici i čelnice EU-a složili su se raditi na standardiziranom i interoperabilnom obliku dokaza o cijepljenju u medicinske svrhe. Naknadno će se odrediti u kojim bi se okolnostima ove potvrde mogle koristiti. Također, članovi EV-a potvrdili su svoju solidarnost s trećim državama i podcrtali značaj COVAX inicijative i Tima Europa.

U okviru rezolucije o provedbi Zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) u 2020. EP poziva institucije EU-a i države članice na međusobnu koordinaciju svih djelovanja za odgovor na krizu uzrokovanu pandemijom Covida-19 te na njihovu koordinaciju s međunarodnim partnerima s ciljem poticanja usklađenog i uključivog globalnog odgovora na pandemiju te u tom pogledu pozdravlja pristup Tim Europa, dok u sklopu rezolucije o provedbi Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) u 2020. EP smatra da je kriza uzrokovana pandemijom Covida-19 ukazala na ranjivost EU-a i njegovu ovisnost o trećim zemljama te stoga naglašava potrebu za jačanjem napora EU-a prema strateškoj autonomiji. U rezoluciji o godišnjem izvješću za 2019. o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu i politici EU-a u tom području EP naglašava da se sve mjere kojima se odgovara na pandemiju moraju temeljiti na ljudskim pravima i načelima nediskriminacije te biti usklađene s njima, a trebale bi i štititi daljnji napredak prema ciljevima održivog razvoja.

Vanjskopolitičke teme

Inauguracija novog predsjednika Sjedinjenih Američkih Država (SAD) i trenutna politička situacija u SAD-u

Zastupnici su s predsjednikom EV-a [Charlesom Michelom](#) i predsjednicom EK [Ursulom von der Leyen](#) raspravljali o inauguraciji novog predsjednika SAD-a i trenutnoj političkoj situaciji u SAD-u. Govornici su redom pozdravili izbor i stupanje Joea Bidena na dužnost 46. predsjednika SAD-a, kao i Kamale Harris koja je postala prva žena potpredsjednica SAD-a. Zastupnici su istaknuli kako dolazak Joea Bidena na čelo SAD-a otvara novo poglavlje u transatlantskim odnosima i predstavlja priliku za njihovu obnovu i jačanje kao i za rješavanje zajedničkih izazova, poput ponovne izgradnje multilateralnog sustava, klimatskih promjena, izazova povezanih s digitalizacijom, osobito u kontekstu donošenja pravila za velike tehnološke divove, te prijatni demokratskim vrijednostima i poretku.

Zajednička vanjska, sigurnosna i obrambena politika Europske unije i ljudska prava

Nakon prethodne zajedničke rasprave o zajedničkoj vanjskoj, sigurnosnoj i obrambenoj politici EU-a i ljudskim pravima, usvojene su sljedeće nezakonodavne rezolucije:

- “[Provedba ZVSP-a](#): godišnje izvješće za 2020.“ u kojoj EP iznosi stajališta i preporuke vezano uz pozicioniranje EU-a kao „odabranog partnera” u promjenjivom geopolitičkom poretku, jačanje razina ambicije za ZVSP putem strateških regionalnih pristupa temeljenih na snažnijoj političkoj volji te jačanje kapaciteta i sredstava EU-a u ZVSP-u. Naglašava se da je pandemija Covida-19 ukazala na potrebu za snažnijom, autonomnijom, jedinstvenijom i odlučnijom vanjskom i sigurnosnom politikom kako bi se ojačala vodeća uloga EU-a na međunarodnoj sceni s ciljem obrane i razvoja međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima kojim se jamče multilateralizam, demokracija i ljudska prava, te kako bi se odlučnije promicale vrijednosti i interesi EU-a diljem svijeta. Imajući u vidu učinkovito rješavanje aktualnih međunarodnih izazova, ističe se kako je EU-u potrebna snažnija i istinska politička volja država članica da zajednički dogovaraju i promiču ciljeve vanjske politike EU-a kao što su sprečavanje sukoba i mirovni sporazumi te da se suprotstave pokušajima trećih zemalja da oslabe i podijele EU, među ostalim potkopavanjem europskih vrijednosti. Naglašava se da će samo snažna i ujedinjena EU s utvrđenom vanjskom, sigurnosnom i obrambenom politikom moći imati snažnu ulogu u novom geopolitičkom okruženju. Ističe se potreba za ambicioznijim Višegodišnjim financijskim okvirom u području vanjskog djelovanja i obrane, uključujući povećanje sredstava za ZVSP, Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI), Instrument pretpristupne pomoći (IPA III), Europski fond za obranu (EDF) i vojnu mobilnost, te poziva Vijeće da osigura brzo odobravanje Europskog instrumenta mirovne pomoći.

- „[Provedba ZSOP-a](#): godišnje izvješće za 2020.“ gdje EP konstatira određeni napredak u provedbi ZSOP-a i pozdravlja činjenicu da je EU i dalje predana povećanju svoje globalne prisutnosti i sposobnosti da promiče i pruža sigurnost na globalnoj razini. Napominje se da će Strateški kompas poslužiti za jačanje i usmjeravanje provedbe razine ambicije EU-a utvrđene 2016. godine te za utvrđivanje strateškog pristupa i specifičnih ciljeva u četirima ključnim područjima: upravljanju kriznim situacijama, otpornosti, kapacitetima i partnerstvima, najkasnije do 2022., te se izražava nada da će Strateški kompas, kao prvi korak prema razvoju neovisnog operativnog kapaciteta EU-a, utrti put prema usklađenijoj strateškoj kulturi i tako olakšati donošenje odluka u EU-u. Pozdravljaju se inicijative EU-a za razvoj kapaciteta, kao što su koordinirano godišnje preispitivanje u području obrane (CARD), stalna strukturirana suradnja (PESCO) i budući Europski fond za obranu (EDF) te program pripremnog djelovanja za istraživanje u području obrane (PADR) i Europski program industrijskog razvoja u području obrane (EDIDP) budući da mogu doprinijeti većoj usklađenosti, koordinaciji i interoperabilnosti u provedbi ZSOP-a i utiranju puta prema ispunjavanju petersberških zadaća i učvršćivanju solidarnosti, kohezije te otpornosti i strateške autonomije EU-a. Pozdravlja se skup prioriteta i smjernica donesenih za suradnju EU-a u području suzbijanja hibridnih prijetnji i poboljšanja otpornosti na te prijetnje, uključujući borbu protiv dezinformacija, hibridnog ratovanja, špijunaže, lažnih vijesti i propagande, te uspostavu sustava brzog uzbunjivanja kako bi se olakšala suradnja sa skupinom G7 i NATO-om. EP poziva EU i države članice da razviju i ojačaju sigurnost svojih informacijskih i komunikacijskih sustava, uključujući kanale za sigurnu komunikaciju. Ističe se važna uloga radne skupine *East StratCom* i potvrđuje važan rad u okviru projekta *EUvsDisinfo* te poziva na dodatnu proračunsku i političku potporu kako bi se još više poboljšale njezine mogućnosti u borbi protiv dezinformiranja i informiranja o mjerama i politikama EU-a. EP podsjeća da su učinkoviti međunarodni režimi kontrole oružja, razoružanja i neširenja oružja okosnica globalne i europske sigurnosti i stabilnosti te potiče SAD i Rusiju da dodatno napreduju u pregovorima o produžetku sporazuma Novi START koji istječe u veljači 2021.
- [Ljudska prava i demokracija u svijetu i politika EU-a u tom području](#): godišnje izvješće za 2019. EP izražava zabrinutost zbog nazadovanja demokratskih standarda i standarda ljudskih prava kao uživanja temeljnih sloboda u nekim državama zbog krize uzrokovane pandemijom Covida-19. EP smatra da je nazadovanje uglavnom rezultat jačanja autoritarizma te razornih gospodarskih i socijalnih posljedica krize, koje se koriste kao izgovor za manipuliranje državnim institucijama i izbornim rokovima, suzbijanje aktivnosti boraca za ljudska prava, posebno boraca za prava manjina, političkih protivnika, predstavnika medija ili civilnog društva te ograničavanje temeljnih sloboda i ljudskih prava. Nadalje, EP ističe sve veću prijetnju ljudskim pravima koju predstavljaju klimatske promjene, uništavanje okoliša i gubitak biološke raznolikosti, uslijed čega su ljudi uskraćeni za temeljno pravo na život, posebice uzimajući u obzir sve veću glad na globalnoj razini, ekonomske i društvene nejednakosti, ograničenje pristupa vodi te dodatne smrtne slučajeve zbog pothranjenosti i povećanog širenja bolesti. Ističe se da klimatske promjene ugrožavaju i uživanje drugih ljudskih prava, uključujući pravo na sigurnost opskrbe hranom, sigurnu vodu za piće i sanitarne uvjete, zdravlje, prikladan prostor za stanovanje, samoodređenje, rad i razvoj. Skreće se pozornost na opasnosti od klimatskih promjena za mir i sigurnost jer nesigurnost opskrbe hranom i nestašica vode mogu dovesti do jagme za prirodnim resursima, a zatim i do nestabilnosti i sukoba unutar i između država.

Uhićenje Alekseja Navaljnog

U [rezoluciji](#) o uhićenju Alekseja Navaljnog, ruskog oporbenog političara koji je uhićen po povratku u Moskvu 17. siječnja 2021., kojom je zaključena predmetna [rasprava](#) u kojoj je sudjelovao potpredsjednik EK i visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (VP/HR) Josep Borrell, EP snažno osuđuje pritvaranje Alekseja Navaljnog i politički motiviranu represiju koju protiv njega provode ruske vlasti te poziva na njegovo trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu, kao i svih osoba čije je pritvaranje povezano s njegovim povratkom u Rusiju. EP poziva Vijeće da ojača mjere ograničavanja EU-a prema Rusiji, među ostalim sankcioniranjem pojedinaca i pravnih subjekata uključenih u odluku o uhićenju i zatvaranju Alekseja Navaljnog. Nadalje, EP drži da bi EU trebala uvesti dodatne ciljane mjere ograničavanja u skladu s [globalnim režimom sankcija EU-a u području ljudskih prava](#) protiv svih pojedinaca koji su bili uključeni ili su odgovorni za napade na Alekseja Navaljnog. Također, EP poziva Vijeće da uvede sankcije protiv ruskih oligarha povezanih s režimom koji posjeduju imovinu u EU-u i uživaju slobodu putovanja u države članice.

EV je 21. siječnja 2021. osudilo pritvor Alekseja Navaljnog i pozvalo ruske vlasti na njegovo trenutačno puštanje na slobodu.

Venezuela

U [rezoluciji](#) o najnovijem razvoju događaja u vezi s Nacionalnom skupštinom Venezuele EP izražava žaljenje i svoje protivljenje u vezi s nezakonitim i nelegitimnim parlamentarnim izborima koji su posljedica lažnog izbornog procesa organiziranog 6. prosinca 2020. i ponavlja da izborni proces nije bio u skladu s međunarodno prihvaćenim uvjetima i standardima ni s venezuelskim zakonima. EP ponovno ističe da će, sve dok se u Venezueli ne održe istinski slobodni, vjerodostojni, uključivi, transparentni i potpuno demokratski izbori, Narodnu skupštinu izabranu u prosincu 2015., njezinog predsjednika Juana Guaidóa kao i Delegiranu komisiju pod njegovim vodstvom, koji predstavljaju posljednji slobodni izraz volje naroda Venezuele na izborima, smatrati jedinim legitimnim demokratski reprezentativnim političkim tijelom u Venezueli. U tom smislu EP poziva Vijeće i države članice da također nedvojbeno priznaju ustavni nastavak legitime Nacionalne skupštine Venezuele izabrane 2015. i legitimnog privremenog predsjednika Venezuele Juana Guaidóa.

U sklopu sjednice održana je i [rasprava o jačanju vanjskog djelovanja EU-a u Latinskoj Americi i na Karibima](#) na temelju najnovije ministarske konferencije EU-a i LAC-a u kojoj je sudjelovao VP/HR Borrell, a usvojene su i nezakonodavne rezolucije o [povezivosti i odnosima EU-a i Azije](#) te o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava u [Hong Kongu](#), [Turskoj](#) te u [Vijetnamu](#).

Rodna ravnopravnost

Nakon prethodne zajedničke rasprave o rodnoj ravnopravnosti zastupnici su usvojili sljedeće nezakonodavne rezolucije:

- [Rodna perspektiva tijekom i poslije razdoblja krize uzrokovane bolešću Covid-19](#)
- [Strategija EU-a za rodnu ravnopravnost](#)
- [Premošćivanje digitalnog jaza između spolova: sudjelovanje žena u digitalnom gospodarstvu](#)

EP ističe potrebu za rodno osjetljivim pristupom, pri čemu se načela rodno osviještene politike i izrade proračuna trebaju odražavati u svim aspektima odgovora na krizu uzrokovanu bolešću Covid-19, kako bi se očuvala i zaštitila prava žena tijekom i nakon pandemije te poboljšala rodna ravnopravnost.

EP pozdravlja Komunikacije EK „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.” kao snažan znak političke volje u pogledu europske politike rodne ravnopravnosti i izražava potporu cilju EK o EU-u bez diskriminacije i strukturnih nejednakosti za sve ljude u svojoj njihovoj raznolikosti. Naglašava se važnost dvojnog pristupa, koji se sastoji od ciljanih mjera i predanosti dosljedne provedbe rodno osviještene politike i interseksionalnosti kao međusektorskih načela, pozdravlja snažnu povezanost između područja rada i uklanjanja stereotipa, rodne pristranosti i diskriminacije te poziva na uspostavu snažnih mehanizama praćenja kako bi se redovito mjerio i ocjenjivao uspjeh Strategije i njezinih mjera.

EP poziva EK i države članice da usklade mjere za poticanje prelaska na digitalnu tehnologiju s ciljevima EU-a o rodnoj ravnopravnosti. EK se poziva da u okviru digitalne agende, europske digitalne strategije i svih drugih politika i inicijativa u području vještina digitalizacije i obrazovanja nastavi rješavati problem velikih rodnih razlika u sektoru IKT-a s pomoću konkretnih mjera posebno usmjerenih na povećanje sudjelovanja žena i djevojaka u tom sektoru. EK i države članice poziva se da osiguraju odgovarajuća financijska sredstva za programe kojima je cilj privući više djevojaka i žena da studiraju i rade u području STEM-a, da uspostave poduzetničke programe kojima se financiraju žene i djevojke koje pokreću tehnološke projekte ili nova poduzeća, da razviju strategije usmjerene na povećanje digitalne uključenosti i digitalne financijske uključenosti djevojaka i žena u područjima povezanima sa STEM-om, umjetnom inteligencijom te sektorom istraživanja i inovacija te da zauzmu višerazinski pristup rješavanju rodni razlika na svim razinama obrazovanja i zapošljavanja u digitalnom sektoru.

Pravo na isključivanje

Usvojena je [rezolucija](#) u formi **zakonodavne inicijative** u kojoj **EP poziva na donošenje europskog zakonodavstva o pravu radnika na isključivanje izvan radnog vremena iz digitalnih alata kojima se koriste u svrhu rada**, među ostalim iz informacijskih i komunikacijskih tehnologija, bez straha od posljedica na poslu. Ističe se kako stalna povezanost u kombinaciji s velikom potrebom za radnim mjestima te sve veća očekivanja da će radnici biti dostupni u bilo kojem trenutku mogu negativno utjecati na temeljna prava radnika, na ravnotežu između poslovnog i privatnog života te na njihovo fizičko i mentalno zdravlje i dobrobit. EK se, između ostaloga, poziva da predstavi zakonodavni okvir s ciljem uspostave minimalnih zahtjeva za rad na daljinu diljem EU-a kako bi se osiguralo da rad na daljinu ne utječe na uvjete zapošljavanja radnika na daljinu.

Od izbijanja pandemije Covida-19 rad od kuće povećao se za gotovo 30%. Očekuje se da će se taj trend nastaviti ili čak dodatno povećati. Istraživanje Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta pokazuje da je vjerojatnost da će osobe koje redovito rade od kuće raditi više od 48 sati tjedno, što je i tjedna gornja granica, više nego dvostruko veća u usporedbi s osobama koje rade u prostorima poslodavca. Gotovo 30% takvih radnika na daljinu navodi da svaki dan ili nekoliko puta tjedno rade tijekom slobodnog vremena, za razliku od manje od 5% radnika koji rade u uredima.

[IZVOR: [mrežne stranice EP-a](#)]

Klubovi zastupnika u Europskom parlamentu

Na početku sjednice predsjednik EP-a David Maria Sassoli informirao je o promjeni naziva Konfederalnog kluba zastupnika Ujedinjene europske ljevice i Nordijske zelene ljevice (GUE/NGL) u [Klub zastupnika Ljevice u EP-u](#) (engl. *The Left in the European Parliament*; GUE/NGL). Odluku o promjeni naziva kluba donijelo je Predsjedništvo GUE/NGL-a u studenome 2020. Struktura Kluba zastupnika Ljevice u EP-u ostala je nepromijenjena.

Akti usvojeni tijekom plenarne sjednice nakon pravno-jezične obrade bit će dostupni [ovdje](#).

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Sljedeća plenarna sjednica EP-a održat će se od 8. do 11. veljače 2021.

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenata u Europskom parlamentu

Tijekom siječnja predstavnica Sabora sudjelovala je na 4 videokonferencije predstavnika nacionalnih parlamenata država članica Europske unije u Europskom parlamentu (tzv. *Monday Morning Meetings*). Na dnevnom redu bile su sljedeće teme:

- Pregovori o sveobuhvatnom sporazumu o ulaganju između EU-a i Kine (14. siječnja),
- EU-ov globalni režim sankcija u vezi s ljudskim pravima (20. siječnja),
- Europski klimatski pakt (22. siječnja),
- Predstavljanje rada Europskog ombudsmana (25. siječnja),
- Interna pitanja (25. siječnja).

Na inicijativu Uprave za odnose s nacionalnim parlamentima Europskog parlamenta 12. siječnja 2021. održana je razmjena mišljenja, putem videokonferencije, predstavnika nacionalnih parlamenata država članica Europske unije s glavnim tajnikom EP-a Klausom Welleom.

Bilješke su dostupne na [intranetu](#) Sabora.

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Osvrti na konferencije/sastanke u siječnju 2021.

11. siječnja – Lisabon, videokonferencija – sastanak predsjednika odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije (COSAC)

Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković i potpredsjednik Odbora Domagoj Ivan Milošević sudjelovali su na sastanku predsjednika odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije (COSAC), održanom u okviru parlamentarne dimenzije portugalskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

Sastankom je predsjedao predsjednik Odbora za Europske poslove portugalskog parlamenta Luís Capoulas Santos, uz uvodno obraćanje predsjednika parlamenta Eduarda Ferra Rodriguesa, koji je istaknuo zajedničku snagu Europske unije u nepredvidivim vremenima i potrebu očuvanja demokracije i odnosa među državama članicama EU-a kako bi 2021. bila prosperitetnija za sve članice Unije.

Ministar vanjskih poslove Portugala Augusto Santos Silva predstavio je prioritete portugalskog predsjedanja Vijećem, nakon čega je povjerenica Europske komisije za koheziju i reforme Elisa Ferreira govorila o oporavku i otpornosti Europske unije.

Predsjednik Odbora za europske poslove Hajduković pohvalio je ambiciozne prioritete portugalskog predsjedanja u izazovnim vremenima, osobito kada je riječ o zelenoj tranziciji i digitalizaciji. Zahvalio je na iskazanoj podršci EU-a i suosjećanju izraženom prema potresom pogođenim područjima u Hrvatskoj, naglasivši važnost zajedničkog europskog odgovora u krizama izazvanim prirodnim katastrofama, kao i pandemijom uzrokovanom koronavirusom. U svojem osvrtu na izlaganje povjerenice Ferreira, Hajduković je kazao kako snažna Europska unija, kao globalni akter, može biti jedino kohezivna Unija. Posebno je istaknuo zadovoljstvo kompromisnim rješenjem koje se tiče kohezije u novom Višegodišnjem financijskom okviru.

Sastankom predsjednika COSAC-a otvorena je parlamentarna dimenzija portugalskog predsjedanja, koja se s obzirom na epidemiološke okolnosti odvija gotovo u potpunosti videokonferencijskim putem. Jedini sastanak koji bi se trebao održati u Lisabonu je LXV. plenarni COSAC, planiran od 30. svibnja do 1. lipnja 2020.

26. siječnja – Zagreb/Hrvatski sabor, videokonferencija – Odbor za poljoprivredu održao videokonferenciju s predsjednikom Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj Europskog parlamenta Norbertom Linsom

Članice i članovi Odbora za poljoprivredu razmijenili su putem videokonferencije mišljenja o Zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP), Višegodišnjem financijskom okviru i europskom Planu oporavka s predsjednikom Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj Europskog parlamenta Norbertom Linsom.

Lins je istaknuo kako su u tijeku pregovori o budućnosti ZPP-a između država članica i Europskog parlamenta te da je nužno naći pravi omjer između ambicija u vezi s okolišem i stvaranja preduvjeta za odgovarajući standard života i rada poljoprivrednika. Izrazio je nadu da će pregovori biti završeni tijekom portugalskog predsjedanja Vijećem EU-a. Naglasio je kako je potrebno poljoprivredu učiniti privlačnom za mlade s ciljem osiguranja opstanka sektora i zaustavljanja depopulacije ruralnih područja.

Predsjednica odbora za poljoprivredu Marijana Petir istaknula je kako je za Hrvatsku u sedmogodišnjoj omotnici za ZPP osigurano 5 milijardi eura. Ujedno je dodala kako nije održivo niti pravedno da tržišni viškovi starih država članica završavaju na tržištima novih država članica, jer to uništava proizvođače i dovodi do nepremostivih razlika. Istaknula je kako smatra da Unija treba provesti reviziju trgovinskih sporazuma s trećim zemljama, ali i snažnije financirati primarnu proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda i stvarati uvjete za pokretanje generacijske obnove.

Petir je također naglasila kako nam je potrebna veća fleksibilnost za države članice, pojednostavnjenje procedura za korištenje europskih sredstava, olakšanje i fleksibilizacija okolišne komponente, snažnija potpora malim, mladim, novim poljoprivrednicima i ženama u ruralnom području a treba razgovarati i o izjednačavanju visine izravnih plaćanja u državama članicama i ograničavanju iznosa potpore po gospodarstvu. Upozorila je i na problem koncentracije zemljišta u rukama pojedinaca kao i na važnost veće odgovornosti i transparentnosti onih koji koriste potpore iz europskih fondova. Založila se da rad žena na selu bude bolje vrednovan te da se o njemu vodi računa u okviru posebnih ciljeva koje će države članice predložiti u svojim strateškim planovima.

Ministrica poljoprivrede Marija Vučković istaknula je kako je koronakriza razotkrila osjetljivost lanaca opskrbe hranom te da je Hrvatska od samih početaka rasprava o budućnosti ZPP-a više od drugih članica stavila težište na aspekt prehrambene sigurnosti. Istodobno, po nizu pokazatelja zaštite okoliša smo iznad prosjeka, naglasila je ministrica te kao primjer navela da hrvatski proizvođači koriste manje pesticida i antibiotika. U pregovorima o ZPP-u hrvatski prioriteti su pojednostavnjenje provedbe za korisnike i administraciju te osiguranje što veće slobode nacionalnih vlada u programiranju mjera poljoprivredne politike.

Predsjednica Odbora Petir istaknula je kako koronakriza i drugi utjecaji kojima je poljoprivredni sektor stalno izložen zahtijevaju kreiranje mjera koje će poljoprivrednu proizvodnju učiniti otpornijom na poremećaje, a poljoprivrednicima omogućiti da dosegnu visoko postavljene okolišne ambicije predložene europskim Zelenim planom.

Njave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za veljaču 2021.

1. – 2. veljače – Lisabon, videokonferencija – 8. sastanak Zajedničke skupine za parlamentarni nadzor (JPSG) Agencije Europske unije za suradnju tijela za provedbu zakona (Europol)

8. veljače – videokonferencija – sastanak predsjednika odbora COSAC-a s povjerenicom Europske komisije za zdravlje i sigurnost hrane Stelios Kyriakides

16. veljače – videokonferencija – twinning projekt „Jačanje i daljnja podrška parlamentima Bosne i Hercegovine u pridruživanju Europskoj uniji“ – konferencija odbora nadležnih za europske poslove parlamenata Mađarske, Austrije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine, u organizaciji austrijskog parlamenta

22. veljače – Bruxelles/Europski parlament, videokonferencija – Europski parlamentarni tjedan 2021. u okviru kojega se održava Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji, konferencija o Europskom semestru i međuparlamentarni sastanci odbora u organizaciji Odbora za gospodarsku i monetarnu politiku (ECON), Odbora za proračun (BUDG), Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (EMPL) i Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) EP-a

